

Nejla-
ty
a nejlepší český
na západě.

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING
MEDIUM.

Založeno 1871.—Roč. 38.

Omaha, Neb., ve středu 31. března 1909.

Číslo 36.

Zprávy Karické.

Ostrov majetkem Kansasu.

Spor o ostrov Goose Island, ležící v řece Missouri, mezi městy Kansas City, Kans., a Kansas City, Mo., mající rozlohu 500 akrů, jest od minulého týdne majetkem státu Kansas rozhodnutím nejvyššího spolkového soudu.

Taftovo pojištění na život.

Nynější prezident Taft jest pojištěn na život u několika velkých společností na značné obnosy. Tak na příklad jest pojištěn u společnosti Mutual, Equitable a New York Life, u každé na \$50,000. Avšak kromě těchto tří velkých pojišťoven jest ještě pojištěn u mnoha menších. Taft jest vůbec velkým fedovatelem na život pojišťoven a považuje je za nejspolehlivější ústavu k ukládání kapitálu.

Únos dítěte.

Velkou sensací budil minulého týdne po celých Spoj. Státech únos šletého synka bohatě Whittle ze Sharon, Pa. Rozčilení netrvalo na štěstí dlouho, neboť malý Vilík byl po několika dnech vrácen rodičům, když tito vyplátili únoscem \$10,000 výkupného v Clevelandu. Právník Whittle vyplatil peníze ženě, která byla prostřednicí lupičů a vedle toho vrátil jí všechny dopisy a smlouby, že nebude proti ní u soudu svěčena. Pak se dle její instrukce odebral do hotelu Hollenden v Clevelandu, a za několik hodin přišel tam jeho synek, kterého únosci vsadili na pouliční káru na druhém konci města. Chlapec vypravuje, že se mu v zajetí zle nevedlo a že s ním cizinci zacházeli dobře. Drželi jej ustavičně uvnitř, někdy jezdili z místa na místo. Podle jeho vyprávění se zdá, že byl odvezen napřed do Warren, O., a pak do New Castle, Pa. Myslí, že byl v Ashtabula v dobu, kdy otec, dle nařízení daného měl složit \$10,000 v parku Flatiron. Lidé, kteří jej v zajetí drželi, vypadali jako doktoři, a chlapec myslí, že je v nemožení. Hned na to zabíhala policie clevelandská pátrání po únoscích, a za nedlouho se jí to podařilo. Je to jistý James H. Boyle a jeho žena. Muž chtěl se zatčení vyhnouti tím, že se dal před policii za útěk, a teprve rána z revolveru, vypálená kapitánem policiím, jej zastavila. U ženy jeho nalezla policie papírovou krabici, která, když byla na policejní stanici otevřena, obsahovala \$9,840. Čísła bankovek shodují se s čísly oněch bankovek, které otec uneseného chlapce lupičům vyplatil a oba zatčení byli později uneseným chlapcem nade vši pochybnost stožtožněni. — Jelikož přítomně zasedají v mnohých státech státní zákonodárci, byly v zápětí přijímány různé předlohy, ustanovující trest na únos dítěte. V Minnesotě na příklad jsou dvě předlohy před sněmovnou, z nichž jedna ukládá doživotní žalář a druhá opravivší pro únos dětí. V New Yorku a v lowě odporněji se sněmu doživotní žalář pro únos dětí. I v kongresu spolkovém podal zástupce Rodenberg z Illinois návrh na trestání únosce dítěte na popravěti nebo doživotním vězením.

Uhlokopové nebudou stávkovat.

V těchto dnech odbyvána jest konference uhlokopů ve Seranton, Pa., na níž má být rozhodnuto, má-li být prohlášena stávka aneb ne, a většina přítomných prohlásila se proti stávce. Jeden z delegátů přimlouval se za přijetí umírněnějších požadavků v zájmu míru a usnesení jedné tamní unie jež v konvenční bylo čteno, odporuje, by se v práci bez ohledu na dohodnutí se pokračovalo, až uhlokopové za lepších okolností budou moči své požadavky vynutiti. Řeč, v níž hovořoval se pro mír, našla plného souhlasu. Jiné usnesení požadovalo pouze uznání unie a čekací soustavu. Všecka usnesení, jež konvenční byla předložena, odkázána výboru, jenž další

jednání uhlokopů na tvrdé uhlí určí.

Pekný nálezk.

Při kopání v poli nalezl farmář Richard Cornett nedaleko Milwauie, Ore., zrezavělou plechovku, jež naplněna byla zlatým prachem a kusy zlata. Obsah plechovky, mající váhy asi deset liber, má prvý ceny asi \$2,000. Starší osadníci tamní myslí, že toto zlato tam bylo zakopáno před 30 lety jedním australským prospectorem. Ten měl v Austrálii desert, jíž úkryt zlata popsal. Desert však sem nepřišel. Cornett koupil tento pozemek před třemi měsíci od T. R. Sellwooda, a domnívá se, že na poli je ještě více zlata zakopáno, a zamýšlí po něm systematicky pátratí.

Přistěhovačů přibývá.

Dle právě vydané zprávy přistěhovačské úřadovny počíná opět přibývat přistěhovačů do této země. Rok minulý byl slabý v ohledu přistěhovačství, neboť přijelo sem celkem 410,319 přistěhovačů a 331,090 vrátilo se zpět do svých vlastí ze Soustátí. Během roku byly některé měsíce, v nichž počet vystěhovačů byl větší nežli počet přistěhovačů, ale v prosinci loňského roku nastala opět pozoruhodná změna, neboť přistěhovačů přijelo 46,000, kdežto počet vracejících se osob ze Soustátí zpět do vlasti byl pouze 15,290. — Do konce února letošního roku počet přistěhovačů obnášel 67,154 u porovnání se 23,381 v únoru 1908. Zvýšený z Rakousko-Uherska bylo 0,19,147, z Ruska a Fínska a 4,270, z Itálie 0,16,702. Také ze Skandinávska, Britické Severní Ameriky, z Turecka a řecká přibýlo přistěhovačů. Celá řada jiných národů přispěla k celkovému zvýšení počtu přistěhovačů, kdežto jen asi ze dvanácti zemí přistěhovačství se zmenšilo. Mezi těmito posledními byly Německo, Anglie a nepozoruhodnějším mezi všemi Japonsko. Vystěhovačství z Japonska kleslo z 1,232 na 194, na což se poukazuje jako na dostatečný důkaz, že dohodnutí americké vlády s japonskou ohledně přistěhovačství je upřímné. Na druhé straně tvrdí se ovšem, že japonských vystěhovačů jest stejný počet jako dříve, ale že jsou podlédné dovození do Soustátí a že americké úřady jsou tím způsobem klamány. Pacifické pobřeží poskytuje prý k této podlédné imigraci dosti příležitosti. Vláda prohlašuje však tato nářadí za výmysly.

Hostince pod jednou kontrolou.

V Portlandu, Ore., nabývá půdy myšlenka dostati všechny tamní hostince pod jeden dozor, dle tak zvaného Gotheburského systému. Jisté družstvo vyjednává tam o výsadu na deset roků, za což nabídlo městu \$365,000 ročně za prvních pět roků a \$400,000 za následujících pět roků. Slibuje zmenšiti počet hostinců se 440 na 250 a pravidlovati je. Petice v tom smyslu koluje městem.

Vládní pozemky.

Dosavadní štedrost vlády Soustátí v ohledu rozdávání vládních pozemků za účelem osazování má za následek, že veřejných pozemků, jež by se hodily k zdárnému rolnictví, již skoro ani nestávají. — Jsou ještě dobré půdy v krajích bažinatých a každoroční povodni podroběných, ale pozemky takové nejsou pro jednotlivce, na ty musí přijít celá osada neb společnost najednou, aby je učinila užitečnými. Takových pozemků má Soustátí ještě asi 375,000,000 akrů, na nichž se nebude moči nikdo usaditi, leč by se zavodnily. Močálavých a zaplavovaných půd jest v Soustátí asi 75,000,000 akrů. — Na těch by se dobře uživilo 10,000,000 osob rolnických, když by se močály odvodnily. Mimo to bude ještě možno zahrániti ze suchoparů asi 40 neb 50 milionů akrů, na nichž by se také dobře uživilo dalších asi deset milionů lidí, než na takové půdy se nemohou odvažiti jednotlivci, a vláda nebude

zajisté také mnoho spěchatí, aby do nich vložila tak ohromné sumy peněz.

Odsouzení na 20 roků do káznice.

Plukovník Duncan B. Cooper a jeho syn Robin z Nashville, Tenn., odsouzeni byli na 20 roků do vězení pro zavraždění spolkového senátora E. W. Carmacka. Po vynesení rozsudku žádala obhajoba, aby soudní proces byl prohlášen za neplatný následkem technické chyby, a soudce Hart se vyslovil, že důvody návrhu toho vyslechne později. Obžalovaní přijímali nálezk poroty velmi chladnokrevně, skoro beze všeho pohnutí. Paní Buchová a paní Wilsonová, dvě mladé deery plukovníka Coopera sester slzezy, potlačily však statečně své pohnutí. Napjetí obou žen bylo velké a každý výrok, by i nepřiznání, byl jim úlevou. — Záruka odsouzených obnáší \$25,000, ale přítel Cooperův byl tak chytivým podepsati záruku, že tato v minutě obnášela \$1,500,000.

Sládkové se chystají do boje.

Srdžení amerických sládků hodlá zahájit tuž boj proti fanatickým temperencelářům a boj započít bude u státních a spolkových soudů, na nichž bude žádáno nejdukladnější vyšetření a rozhodnutí o právech, jaká jsou sládkům a vinopalníkům zaručena touto ústavou. Budou žádati na soudech, aby rozhodli, zda-li sládek nebo lihovárník, který vložil miliony dolarů do svého podniku, může býti přinucen zavod svůj zavřít a tudíž i zničit, když v některém státu zbrklí temperencelář přistoupí soun vlti a zakáží otevření hostinců. Sládek budou se dovolávat dále toho, že podniky své založili zákonitě, a mají tudíž plně právo na jeho ochranu. Otázka tato bude nejprve přetřásána ve státech, kde byla přijata prohibice, zvláště ve státu Tennessee.

Únosy dětí v módě.

Na několika místech po Spojených Státech je nyní šláňka po domněle unesených dětech. V Pittsburgu dostal jeden bohatý občan, jehož hoch před několika dny zmizel, výhrůžný dopis se žádostí, aby složil \$15,000, cheel-li se kdy se synem shledati. Policie, již byl dopis odezván, si myslí, že sám synáček, vyšešší si na výlet, ustrojil na rodiče tuto léčku. V Chicagu je hledán jedenáctiletý hoch Harold Moon, zmizelý z Flint, Mich. Hoch jest nezvěstným již celý měsíc, a rodiče se domnívají, že byl unesen do Chicaga. Naposled byl prý Harold viděn v Pontiac, Mich., jak seděl s neznámým, elegantně ustrojeným mužem ve vlaku dráhy Grand Trunk. Jedenácti miliónanských občanů se upalo po \$100 na odměnu tomu, kdo hoča nalezne.

Rychlá jízda.

Neobyčejně rychlou jízdu vykonal z New Yorku do Chicaga Frank L. Vanderlip na zvláštním vlaku, uraziv cestu z ostrova Manhattan do Buffala za 399 minut. Vzdálenost ta obnáší 440 mil. Vanderlip chtěl se dostati do Chicaga, aby zastihl na živu ještě umírající svou matku, leč nezdařilo se mu to, neboť matka jeho zemřela 28 minut před jeho příchodem. — Z Buffala do Clevelandu trvala cesta Vanderlipova 168 minut, vzdálenost to 183 mil; z Clevelandu do Toledo, 108 mil, urazil za 116 minut, odtud do Elkhart, Ind., urazil 133 mil za 120 minut, a posledních 95 mil do Englewood dosaženo bylo za 92 minuty.

Česká umělecká výstava v New Yorku.

V české knihovně Websterovské odbočky veřejných knihoven newyorských byl pod zástitkou klubu přátel české literatury uspořádán večer českého umění na zahájení výstavy prací českých umělců v New Yorku a při té příležitosti dočkali naši tammí krajané, jak dovedou něco podobného oceniti. — Dostavil se jich velký počet a mužské knihovně byla ani při zahá-

jení slavnosti na otevření české knihovny. Svoje práce vystavili na prvním místě náš slavný krajan Alfons Mucha, dále E. V. Nádherný, V. A. Svoboda, Josef Burian, John Rose, John C. Vondrouš, Josef Kratina se svou manželkou Rose Kratinovou, Josef Krupka, Frank Franzl, Emil Kosa a Stanislav Dušek. Všichni tito umělci se na slavnost zahajovací dostavili a byli ozdobou večera. — Na slavnosti té promluveno několik řečí a proveden byl umělecký program. Pan Kraupner, člen Tě. Jed. Sokol, zapěl několik písní, p. Mokrejš přednesl na piano několik písní a paní L. K. Foxleová (deera pana A. Jurky), zapěla několik písní svým sladkým hlasem. Výstava uměleckých předmětů potrvá celé dva týdny.

Soudce Dongres znovunominován.

(Naše zvláštní sdělení.)
Yukon, Okla., 24. března 1909: Dne 27. dubna odbyvány budou ve všech městech v Oklahomě volby podle nového zákona a primárky za účelem nominování kandidátů jednotlivých stran jsou dne 6. dubna. V Oklahomě City udeháží se o republikánskou nominaci za úřad policejního náčelníka John Hubatka, který po dvakráte byl policejním náčelníkem oklahomské metropole. Podářili se mu získati nominaci (tři čtyři protivníky proti sobě), má zvolení zajištěno. V Yukon odbyvávali občané bez rozdílu politického příslušenství hromadnou schůzi, a níž bylo usneseno, vybrati za kandidáty nejlepší a nejspolehlivější občany a postaviti je na jeden lístek občanský, tak že tam bude jen jeden lístek bez veškeré opozice. V této konvenční byl jmenován nynější policejní soudce republikán Lou V. Dongres, akčně do téhož úřadu. Za místského klerka na téže občanském listku jmenován demokrat Tomáš Kroutil. Před rokem měl soudce Dongres proti sobě silnou opozici, ale tentokráte nebylo ani jiné jméno před konvenční předneseno.

OMAHA.

— Spolek Pokrok, číslo 21, Č. S. D. P. J., uváděl ve čtvrtek minulého týdne do svého kruhu 16 nových členů, a schůze ta spojena byla s přátelským večerem, jenž se velmi pěkně vydařil. Schůze účastnili se též členové bratrského spolku Čechie, číslo 11, ze South Omahy, se svým předsedou, p. J. Červeným, v čele. Přišli v hojném počtu s dámnami a setrvali dlouho s omažskými sestrami a bratry v zábavě. V téže schůzi navrženo bylo opětně 5 nových členů. Spolek tento pěkně pokračuje ku předu.

— Zábava řádu Omahy, č. 144, Č. S. P. S., min. sobotu v síni p. J. V. Kaspara pořádaná, zdařila se velmi slušně. Všichni přítomní se při hudbě p. J. R. Fialy pěkně pobavili.

— V pátek a v sobotu odbyvána bude výroční výstava seniorů zdejší vyšší školy, k níž byly studujícími konány pilné přípravy po celý měsíc. Attrakcei tam bude hojně, z nichž mnohé budou dosti zajímavé.

— Velice zajímavou sázku učinili mezi sebou p. Václav Šonka, známý zdejší hostinský, s rovněž dobře známým krajanem p. Václ. Engelthalerem. Položili totiž každý \$45 a sice pan Šonka se vsadil, že v letošních jarních městských volbách zvolen bude republikán za mayora, kdežto pan Engelthaler vsadil se opět, že bude demokrat zvolen za mayora.

— Porodní babička, Jos. Štrogrova, obdařila manželé Annu a Cyrilu Hronkovy, bydlecí v čísle 1235 jižní 14. ulice, dvoječátky, chlapečkem a holčičkou, zvláště vyvinutými. Žel, že příroda nepřála holičce života, neboť narodila se mrtva. Chlapeček je však úplně zdrav. Manželům Anně a Ant. U. Fídlovým, bydlecím v čísle 405 Pierce ulice, donesla baculatého chlapečka. Gratulujeme.

...DIVADLO...

VOŠÍ HNÍZDO. Veselohra o třech jednáních od Ant. Lokaye. Sehráno dram. Odborem Tě. Jed. Sokol Omahy.

Jak možno pozorovati, vzrůstá mezi našim ochotníky obliba veselohry. Není to snad záliba pouze ochotníků, ale hlavně našeho občerstva, které rádo plní síně, hrající se veselohry a frašky. Nechceme tím nikterak říci, že naše občerstvo vážným dramatem nepřeje, nikoli. I ta, jsou-li dobrá a mají-li dobrou známku literární, těší se značné návštěvě, jako ku příkladu představení krásného dramatu "Maryša". Jde tu především o zvyk! Po dlouhou dobu hrály se zde různé "obrazy ze života", práce obyčejně přeložené z němečtiny a do češtiny za vlny přitažené. Díky však novým produům v našem ochotnictvu, kusy ty se více nehrají, a místo jejich zaujímaly práce původní, až dosud slušné. Dram. Odbor Sokola střídá vážné drama s veselohrou, aby vyhověl vkusu všech. Pokud poslední hry se týče, dlužno doznati, že i tu výběr byl šťastný, ježto "Voší hnízdo" je opravdu veselohrou dobrou a působivou. Není v ní raffinanosti francouzských frašek, ani všelkých krkolomných zápletek; děj je prostičký. Jsou v ní však vládné scény, jež nejenom dobře působí na diváky, ale které zároveň poskytují účinným příležitosti uplatnit své sehopnosti. Souhra, dik pečl řidičce p. B. W. Bartoš, byla velmi dobrá, a výprava pečlivá. Pan B. W. Bartoš, který vystoupil v úloze mrtvého starého mládence Pavla Čermáka, byl výtečným. Vžil se dokonale do své úlohy, již podal volie vystižné. Znamenitým šestičlenným štovičkem, pronásledovaným láskou vloy Lahodné, byl p. Frank Boutin. Jeho pohyby, hra očí i mluva byly v dokonalém souladu s tlumočenou figurkou; líbil se všeobecně. Dr. Karel Buršák, p. Rudolfa Dupity byl rovněž velmi dobrý. Pan Dopita neměl roli snadnou, ale hravě překonal všechny obtíže! Pan Albin Cechla s obvyklou svojí hodností sehrál úlohu velkopřemyslníka Štěpána Adamec, a náležitě se nám zamlouval. Maltr Bohdan Prokop, zlatlivé ženám nepřístupný, ale v slabé chvíli kouzlu žen přece snadno podléhající, znamenitě tlumočen byl p. Aloisem Hlobilem, jenž zaujímavou figurku tu vykreslil velmi šťastně. Pan St. Šerpán, jenž vystoupil v úloze mladého větroplacha Emila Větrného, shostil se své úlohy velmi pěkně. Advokát Jaroslav Hrdina měl dobré představení v p. Fuksovi, který opravdu značné obtížnou úlohu tlumočil zdařile. Z dam zvláště vynikla sl. Pavlína Michalová, jež vystoupila v úloze Ludmilky Burešovy, deery p. Adamecovy. Výkon její, do podrobnosti dobře propracovaný, čestně řaditi se může k dřívějším, tak dobře zapsaným v naší paměti. Její sestry, Růžena a Julie, dobře představeny byly paní L. Fuksovou a sl. V. Bartošovou. Obě na počátku jevíly jakousi stísněnost, ale ta trvala jen několik okamžiků. Po té hrály své úlohy s chutí, a daly na jevo, že věnovaly jim značnou péči. Slečna Bartošovou viděli jsme na omažském jevišti poprvé, ale doufáme, že ji nyní uvidíme častěji. Sl. Emma Vlachova byla výbornou představitelkou služebné Toničky v domě p. Černákové. Počínala si vystižně, jak ani jinak není možno u ochotnice tak zkušené. Znamenitě provedla úlohu paní Veroniky Lahodové, vážené občanky, vdovy a matky, jak sama se zálibou o sobě proklašovala, p. J. Hudečková; věnovala provedení opravdovou péči. — Maskaování obstaral, jako vždy dobře a dokon-

le, p. Fred Sláma a "moudrost herce veškeron" k všestranné spokojenosti stálý napověda, p. F. Babka. Hudba p. A. Kofiskova před představením, v meziaktě a po divadle sehrála několik pěkných skladeb. Návštěva byla velmi slušná.

V přípravě nalézá se historické drama "Pod krovem otcovským".

— Divadlo "Rodinná vojna" sehráno bude spojenými ochotníky ve prospěch České svobodomyšlné školy v neděli, dne 25. dubna. — Přípravy jsou v plném proudu.

— Sňatky mladých lidí, nepředloženy uzavřené, bývají málokdy šťastny. Jeden takový případ opět udal se minulý týden, kdy Dan Coater z 15. a Burdette ul. byl zatčen pro nepodporování rodiny. Týž ožen se před dvěma roky se 17letou dívkou, jež nyní musila se uchýliti k své matce se svým tři týdny starým děckem, aby uhranila se od hladu.

— V minulých dnech byl snad každý druhý člověk v Omaze nemocně nastuzením, a jest hojně i těch, kteří se zaplatili svým životem. Podobně stalo se v rodině J. W. Waltersa, z č. 2607 již 31. ul., kde manžel i jeho manželka byli postiženi prudkým nastuzením, z čehož se vyvinul zápal plic, a oba během týdne neduhu svému podlehli.

— Při čtyřicetihodinové pobožnosti v chrámu sv. Václava byli přítomni kněží: Rev. M. Bor z Wahoo, Rev. Jos. Chundelák ze So. Omahy, Rev. M. Zaplotník ze So. Omahy, Rev. Jos. Dřbal z Heny, Neb., Rev. W. Kroupa z Ord, Neb., a Rev. J. S. Broz z Dodge, Neb. — Pobožnost konala se ve dnech 28., 29. a 30. března. — U zpovědi bylo 945 lidí.

— Pan Filip Walla, prominentní farmer od Linwood, dlel v Omaze minulý týden. Filip má "holt" Filipa, má na prodej několik kar dobytka, a proto se přijel napřed přesvědčit, jak si trh s dobytken stojí.

— Zemské oříšky (peanuts) mají v Omaze velmi dobrý obbyt, soudíme-li z výroku obchodního dovozce E. W. Arthura, jehož prostřednictvím prodá se zde hlavně čist peanutů. Arthur praví, že za minulých dvanáct měsíců bylo sem přivezeno nejméně padesát železničních nákladů zemských oříšků, což jest o 20 až 30 procent více než v roce předešlejší. Každý železniční náklad obsahuje 250 pytlů oříšků, čili asi 33,000 liber, což činí dohromady asi 1,650,000 liber omažské spotřeby této lhoty. Nejoblíbenějším druhem peanutů jest tak zvaný malý španělský, pěstovaný ve Virginii a nejvíce se jich užívá solených a pak do oboru cukrářského.

— Minulý pátek večer odbyván byl v Auditoriu zápas (wrestling match) mezi americkým championem Frank Gotchem z Humboldt, Ia., a Italem John Farrellim, při němž zvítězil Gotch, jenž si hrál se svými soupeřem — dle výroku "odborníků" — jako kočka s myši, z čehož ovšem panuje mezi americkými sporty radost přímo ďábelská. Přítomno bylo asi 6000 osob, jež dle všeho bavi podobná zábava lépe než to nejnáslednější a nejkrašíjší divadlo neb koncert. Inu, každý má potěšení v němčině. Jeden v holkách, druhý v dolkách.

— V těchto dnech dlel v Omaze známý majitel "Divokého Západu" (Wild West), plukovník W. F. Cody, nalézáje se na cestě do New Yorku, kde v Madison Square Garden zahájena bude sezona představení svého divokého západu. Byl též přítomen v pátek zápasu řecko-římském, pořádanému v zdejším Auditoriu. Zápasil Gotch s Perrellim.

Tímto týdnem skončen jest zápas jednatelů a rozšiřovatelů našich listů.

Vydavatelstvo.